

Jézus helye a templomban

Gyakran gondolkozom el azon, hogy hol is van Jézus helye nem csak az életemben, a napi küzdelmeim során, de a templomban is. A kettőnek van egymást támogató, illetve egymást gyengítő hatása – tudat alatt mindenképpen.

A templomokba általában a nagykapun, a szentéllyel szemben lépünk be. Ez teljesen helyén való, hiszen így tárul elénk azonnal az egész templom, annak minden szépségével, magasztosságával. És az is természetes, hogy az ember szeme a középpont felé irányul először. Templomaink természetes középpontja a szentély, és annak is a közepe, ahol a főoltár van, vagy szokott lenni.

Olyan szép volt még gyermekkoromban, hogy akármelyik templomba léptem be, a szentély középpontjában a főoltár volt, annak középpontjában a tabernákulummal, melyben a zárt ajtók mögött várt mindig, minden nap, éjjel-nappal Jézus Krisztus mindenkit az Oltáriszentségben. Ez ma már nem jellemző. Ha netán a főoltár és a tabernákulum még ott is lett hagyva a templom és egyben a szentély középpontjában, Jézus Krisztus már vagy a szentély oldalában, vagy az oldalhajóban várja a híveket az ott kialakított szentségtartóban.

A Váci Egyházmegyei Eucharisztikus Kongresszuson Gellért Ottó atya elmélkedett a 2012-es Dublini Világkongresszus jelszaváról, mely így hangzott: „Az Oltáriszentség közösség Krisztussal, közösség egymással”. Ezen elmélkedve mondta el, hogy véleménye szerint az egyik legnagyobb probléma Egyházunkban az, hogy a mottóban felállított helyes sorrendet a II. Vatikáni Zsinatot követően felcseréltük, megfordítottuk. A „közösség egymással” került előtérbe a „közösség Krisztussal” helyett.

Ezt érzem a templomaink kialakításánál is. Ma templomainkban már teljesen jellemzően nem Krisztus van a középpontban, hanem a pap foglalja és az abban elhelyezkedő pap. Így valósul meg – protestáns mintára – a közösség egymással, hiszen így körülüljük az oltárt, az asztalt, a pap az egyik oldalán, mi a másik oldalán. És a szentmise végé felé még ennek nyomatókos hangsúlyt is adunk némely esetben, amikor kéz a kézben „körül álljuk” az Úr asztalát.

Tehát azáltal, hogy templomaink átalakítottak valakik irányelvei szerint (néhány helyen a nép vagy a műemlékvédelem nem engedte a főoltár lebontását), annak köszönhetően Krisztus kiszorult a templom középpontjából, mára egy kis túlzással csak az oldalhajóban megtűrtté

vált igen sok templomban, amely természetesen a Krisztus központú hitet tudat alatt rombolja a hívek lelkében.

Érdekes ez a tendencia mellé odatenni azt a friss, 2013. július 29-i hírt, mely szerint az Immaculata Ferences Kongregációt a Szentszék biztosi felügyelet alá helyezte, és egyben Róma megtiltotta a háttal misézést a Kongregációban. Ez a Kongregáció a világban 60 házzal, 50 kolostorral rendelkezik, számtalan elhagyott kolostort és házat népesítettek be újból, dinamikusan fejlődik napjainkban is, 800 szerzetessel és apácával, akik közül 200-an Isten papjai. Ebben a kongregációban eddig ismeretlen volt a szembe misézés. A tradíciókat folytatva élték, éltek életüket, melyből merítkezve komoly missziós tevékenységet tudtak, tudnak folytatni. Most nehéz helyzetbe kerültek, hiszen a közel kétezer éves egyházi hagyományt – „a pap vezetésével mindenki Krisztus felé fordul” gyakorlatát, melyet háttal misézésnek szoktunk emlegetni – abba kell hagyniuk, és a modern változat szerint kötelesek a szentmisét bemutatni.

Érdekes volt egy 10 éve Esztergomban végzett és felszentelt pappal lezajlott beszélgetésben hallani arról, hogy a teológia hat éve alatt nem láttak egyetlen vezető papot a Tabernákulum előtt térdelni, egyszer sem szerveztek nekik a hat év alatt szentségimádást, és amikor a dogmatikában a Mariológia fejezethez érkeztek, a tanár javaslatára átugrották azt, a következő fejezettel folytatták tanulmányaikat.

Felmerül a kérdés az emberben ennek a tendenciának láttán, hogy valóban Krisztus útján halad-e Egyházunk? Mindenesetre azt biztosan leszögezhetjük, hogy Krisztus szava igaz, Egyházán nem fog erőt venni a Sátán! Itt már csak az a kérdés, hogy milyen létszámú lesz az Egyháznak az a része, mely a legvégsőkig kitart az Oltáriszentség egyre nagyobb tisztelete és a Szűzanya folyamatosan megújuló tisztelete mellett. Mert ez a két pont nem csak Don Bosco látomásában, de a napi gyakorlatban, a mi hitéletünkben is az iránytű kell, hogy legyen.

Tartsunk ki az Oltáriszentség és a Szűzanya tisztelete mellett folyamatos imádságban és alkalmankénti böjti felajánlásban, és akkor meg tudjuk őrizni Krisztus-hitünket! Ezt adja meg minél többünknek Krisztus és az ő boldogságos Édesanyja! Ámen.

Jánossy Gábor
(Tengernek Csillaga, XVIII/5.)